

Autor předkládá teoretickou práci přiměřeného rozsahu, s grafickým přílohovým materiálem, zajímavým seznamem literatury (autor propojoval psychologická, filosofická a antropologická hlediska), českým i anglickým resumé a nakonec i příloženým CD.

To, že je práce pojatá jako teoretická (bez klasické kvantitativně empirické části) je pochopitelné vzhledem k tématu. Obtížím se tím ovšem autor nevyhnul – o to větší důraz je kladen na exaktnost, logiku myšlenkových analýz. Nicméně druhá část práce nazvaná Vědomí v mytologii je metodologickým příspěvkem k analýze mýtů podél vytipovaných kategorií a atributů. Jistě že nelze od autora očekávat převratné objevy analýzy nějaké části mytologie. Přesto však prokázal, že má jasno co do možných analýz a sběrů dat typu empirických. Z literatury však víme, že takové práce bývají mimořádně obsažné, jsou většinou výsledkem mnoha let či desetiletí sběru dat a nezdídky se na nich podílejí celé týmy odborníků.

Vraťme se však k části první, nazvané Teorie vědomí. Při čtení si jako čtenáři rychle uvědomíme, jak lehce zacházíme s termínem, o kterém vlastně víme velmi málo, resp. vykládáme si jej téměř podle vlastní potřeby. Autor to dokládá na celé řadě názorů autorit již od starého Řecka, až do současnosti. Přitom zpracovává názory psychologů, neurovědčů i filosofů. Čím hlouběji se do tématu noříme, tím se jeví jako složitější a mezi prsty unikající. A to se autor musel nutně v analýzách ještě omezovat, aby příliš nepřekračoval jemu vyměřený prostor. Téma vědomí se jakoby v podobě oblouku duhy táhlo od ryze neurovědních rozborů až někam k analýzám estetických prožitků (např. v podobě konceptu psychické distance E. Bullougha aj.). V event. diskusi by bylo možné uvažovat nad vztahem vědomí ke konceptu „já“, resp. k množině možných „já“, ego-stavů, tzv. psychickému prostoru apod. Tuším však také, že by šlo o diskuse téměř nekončící ...

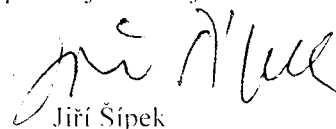
Pochopitelně, že autorovým cílem nebylo jednou provždy ozřejmit podstatu vědomí. Přesto se mu podle mého názoru podařilo zmapovat alespoň základní stavební kameny našeho možného uvažování. To oceňuji, spolu s ukázkou vytříbeného uvažování nad pracemi Dennetta, u nás neznámým Jaynesem, a mnoha dalšími.

Autor zvolil poměrně neběžný aparát odkazování na literaturu podobě indexování složeného z čísla zdroje v seznamu literatury a čísla event. stránky citace. Může se to trochu plést s číslem poznámky pod čarou. Při vědomí, že jde o výjimečný způsob by bylo vhodné na to někde zpočátku upozornit. Nicméně je to věc názoru...

Práce je napsaná živým jazykem udržujícím čtenářovu pozornost. Je z toho také výrazně znát autorova vnitřní zangažovanost a žití s tématem. Autor svoji práci přesvědčivě dokazuje, že vládne psychologických uvažováním na vysoké úrovni a je schopen pracovat i interdisciplinárně.

Práce splňuje všechny požadavky kladené na práci diplomovou a já ji vřele doporučuji k obhajobě.

Praha, 3. ledna 2007

Jiří Šípek